

กรณีถ้าสาริกา

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ข้อ ๓๐๑. นะ

ถาม : ๓๐๑. เรื่อง “ประวัติท่านพระอาจารย์มั่น”

หลวงพ่ : คำถามนะ “ประวัติท่านพระอาจารย์มั่น”

ถาม : กระผมได้อ่านประวัติหลวงปู่มั่นตอนที่อยู่ถ้าสาริกา ว่าหลวงปู่มั่นบรรลุนิพพานขึ้นอนาคามี โดยในหนังสือประวัติอ้างว่าเขียนประวัติโดยหลวงตามหาบัว การที่หลวงปู่บรรลุนิพพานขึ้นโสดาปัตติผลนั้น เป็นคดีตัวอย่างในการประพฤติปฏิบัติเพื่อความพ้นทุกข์ กระผมก็อยุ่ย่นานว่าจะกราบเรียนถามหลวงพ่อดีหรือไม่ เพราะเกรงว่าจะกระเทือนสร้างปัญหาขึ้นมาใหม่ กระผมไม่รู้ว่ประวัติหลวงปู่มั่นนั้นมีการเขียนโดยผู้ใดบ้าง จึงกราบขอบกวนหลวงพ่ว่า มีผู้แอบอ้างว่าประวัติหลวงปู่มั่น ที่เขียนโดยหลวงตามหาบัวว่ามีหรือไม่

ที่หลวงพ่บอกว่า หลวงปู่มั่นบรรลุนิพพานขึ้นสกิทาคามีที่ถ้าสาริกานั้น กระผมไม่มีข้อคัดค้านครับ แต่ขอความกระจ่างแจ้ง กราบขอบกวนหลวงพ่ด้วย คำถามนี้ถ้าสร้างปัญหา หรือไม่สมควรขอบกวนหลวงพ่ แล้วแต่จะเห็นพิจารณา

หลวงพ่ : ฉะนั้น เราจะพูดอย่างนี้ก่อนนะ ว่า

ถาม : ๑. ในประวัติหลวงปู่มั่นที่เขียนโดยหลวงตามหาบัว ว่าที่ถ้าสาริกาหลวงปู่มั่นบรรลุนิพพานขึ้นอนาคามีจริงหรือไม่?

หลวงพ่ : จริง ไม่คัดค้านสิ่งใดเลย เรื่องนี้เป็นเรื่องจริงอยู่แล้ว เพราะ เพราะมันอยู่ในประวัติหลวงปู่มัน แล้วหลวงตาท่านอยู่กับหลวงปู่มันมา ท่านเป็นคนฟังมา แล้วหลวงตาท่านบอกว่าตอนที่เขียนประวัติหลวงปู่มัน ท่านได้สอบถามกับครูบาอาจารย์ทุกๆ องค์แล้ว ฉะนั้น ถ้าเราค้านเราก็ค้านครูบาอาจารย์ทั้งหมด เท่ากับเราค้านวงกรรมฐานเลยสิ ไม่ค้าน

ถาม : หลวงปู่มันบรรลุลหกรรมที่ถ้ำสาริกาจริงไหม?

หลวงพ่ : จริง! ไม่ได้ค้าน ที่นี้เพียงแค่เขาบอกว่า

ถาม : แล้วที่หลวงพ่บอกว่าหลวงปู่มันบรรลุลหกรรมชั้นสกิทาคามีที่ถ้ำสาริกาจริงหรือไม่?

หลวงพ่ : จริง! ไม่ได้ค้าน จริงทั้งนั้นเลย เพราะอะไร? เพราะหลวงปู่มันท่านต้องผ่านสกิทาคามีก่อน ท่านถึงได้อนาคามี จริง! จริง! ไม่ได้ค้านเลย เราจะบอกว่าประวัติหลวงปู่มันไม่มีปัญหาเลย ประวัติหลวงปู่มันที่เขียนโดยหลวงตามหาบัวนะไม่มีปัญหาเลย แต่ถ้าเขียนโดยผู้อื่นมีปัญหา มีปัญหามาก

มีปัญหาเพราะว่าเราเคยอ่านประวัติหลวงปู่มัน หรือเขาเขียนหนังสือกันเรื่องหลวงปู่มัน ว่าหลวงปู่มันสำเร็จที่ถ้ำสาริกาก็มี สำเร็จพระอรหันต์ที่ถ้ำสาริกาก็มี แล้วว่าหลวงปู่มันอย่างนั้นๆ เยอะไปหมดเลย เพราะอะไร?

นี่ไงที่บอกหลวงตาท่านพูดว่า “ไม่รู้เขียนไม่ได้”

“ผู้ไม่รู้ไม่เห็นเขียนไม่ได้หรอก” ที่นี้ผู้ไม่รู้ไม่เห็นแต่อยากเขียนนี่สิ มันมีนะผู้อยากเขียน พออยากเขียนก็ไปที่อุบลฯ ไปที่บ้านเกิดหลวงปู่มัน ไปสัมภาษณ์คนที่รุ่นเดียวกับหลวงปู่มันมา แล้วถ้าสัมภาษณ์นี้สัมภาษณ์ใคร? สัมภาษณ์คนรุ่นเดียวกันก็คือพวกคฤหัสถ์ พวกที่เกิดร่วมรุ่น

การเกิดก็เกิดเรื่องของโลกไซ้ไหม? เรื่องความเป็นอยู่ เกิดเป็นลูกใคร? อยู่สมัยนั้นใครเห็น ใครไม่เห็น มันก็ได้แค่นั้นแหละ มันได้แค่นี้ได้เห็นว่าคุณอยู่เป็นฆราวาสด้วยกัน

แต่เวลาภูมิของพระอริยเจ้า เวลาภาวนาไปใครมันจะรู้ได้ล่ะ? มันไม่มีใครรู้ได้หรอก แล้วพอไปสัมผัสอย่างนั้นมา แล้วก็มาเก็บข้อมูลมา แล้วก็มาเขียนกัน ใหม่นี้ที่ว่า

ถาม : ประวัติหลวงปู่คนที่ผู้อื่นเขียนผิดไหม?

หลวงพ่ : ผิด เพราะคนไม่รู้เขียน คนอยู่ในวิชาชีพหนึ่ง แล้วไปเขียนถึงผู้ที่มีความชำนาญการในอีกวิชาชีพหนึ่ง มันก็เขียนไม่ถูกต้องแล้ว นี่พูดถึงคนอยู่คนละมิติเลย ภพชาติ อริยภูมิมันแตกต่างกันเลย ฉะนั้น

ถาม : คนที่เขียนประวัติหลวงปู่คนที่ว่าแอบอ้างหลวงตามิใหม่?

หลวงพ่ : การที่แอบอ้างนะ นี่เดียวเราจะค่อยๆ พูดไป วันนี้จะพูดยาว แล้วจะเคลียร์ทีละปัญหา เพราะปัญหามันเยอะ คำถามเดียวนี้ปัญหามันเยอะมาก เราจะเคลียร์ปัญหาเรื่องถ้าสาริกา ก่อน ถ้าสาริกามันเป็นที่หลวงปู่มันขึ้นไปจำพรรษา ขึ้นไปจำพรรษาหลายปี ฉะนั้น ที่ถ้าสาริกา เวลาหลวงปู่มันขึ้นไปมันเป็นระหว่างหลวงปู่กับถ้าสาริกา ฉะนั้น ถ้าสาริกาจะผูกพันกับหลวงปู่มัน แต่หลวงตามหาบัว หลวงปู่เจี๊ยะ ครูบาอาจารย์ เราไม่ได้ผูกพัน ไม่ได้ผูกพัน

ทีนี้คำว่าถ้าสาริกาๆ มันเป็นประสบการณ์ของหลวงปู่มัน เหมือนกับอาจารย์ของเราจบจากสถาบันไหนมา สถาบันนั้น กับที่อาจารย์ที่จบสถาบันนั้นมา แต่เราเรียนสถาบันอื่น หรือเราเรียนสถาบันเดียวกัน แต่มันคนละยุค คนละคราวมันก็ไม่เกี่ยวกัน ฉะนั้น ที่ว่าถ้าสาริกามันจะผูกพันกับหลวงปู่มัน ไม่ผูกพันกับใครเลย เพราะผู้อื่นมาศึกษาจากหลวงปู่มันที่หนองผือ ที่เขียงใหม่ นี่มันไม่เกี่ยวกับถ้าสาริกาเลย

เราจะบอกว่าถ้าสาริกาก็คือถ้าสาริกา ถ้าสาริกานะ ในทุกๆ จังหวัด หลายจังหวัดมากมีถ้าสาริกาเหมือนกัน ถ้าสาริกา ที่จังหวัดราชบุรีก็มีถ้าสาริกา หลายถ้าด้วย แล้วจังหวัดอื่นก็มีถ้าสาริกาเยอะไปหมดเลย ทีนี้ถ้าสาริกากับหลวงปู่มัน ฉะนั้น คำว่าถ้าสาริกา เพราะหลวงปู่มันจำพรรษา เห็นไหม แล้วเราจะเริ่ม

ทีนี้ถ้าสาริกาส่วนถ้าสาริกา อย่างเช่นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้อยู่โคนต้นโพธิ์ พระสารีบุตรที่ถ้าสุกรขาตาที่เขาภิรมย์ภูฏาน นี่มันเป็นสถานที่ที่ไฉ่ อย่างเช่นเรา

ประสบความสำเร็จที่ไหน แล้วเรามีความผูกพันกับสถานที่ นั้นเป็นกรณีของผู้ผูกพัน แต่กรณีนี้ นี่เดียวจะมีกรณีหลงตา

ถาม : (กรณีที่ว่า) สำเร็จพระอนาคามีที่ถ้ำสาริกาจริงไหม?

หลวงพ่ : จริง

ถาม : แล้วหลวงพ่บอกว่าหลวงปู่สำเร็จขั้นสกิทาคามีจริงไหม?

หลวงพ่ : จริง ฉะนั้น เวลาสำเร็จ เวลาท่านบรรลุธรรมขั้นสกิทาคามีกับขั้นอนาคามี เห็นไหม ฉะนั้น คนที่ไม่รู้ใจ คนที่ไม่รู้ ไม่เข้าใจใช่ไหม? ในเมื่อประวัติหลวงปู่ท่านเขียนไว้ว่า

“หลวงปู่สำเร็จถึงขั้นอนาคามีที่ถ้ำสาริกา”

คำว่าอนาคา อนาคา อนาคา ที่นี้พ่หลวงปู่ท่าน เวลาหลวงปู่เจี๊ยะกับหลงตาท่าน ขึ้นไปรายงานผลการปฏิบัติ ท่านบอกว่า

“นี่เหมือนเราที่ถ้ำสาริกาเลย”

เหมือนเราที่ถ้ำสาริกา แล้วเหมือนขึ้นไหนล่ะ? ขึ้นสกิทาคามี หรือขั้นอนาคามีล่ะ? ที่นี้คนมันไปเห็นในประวัติหลวงปู่ท่านว่าขั้นอนาคามี ขั้นอนาคามี มันก็บอกว่าเป็นขั้นอนาคามี มันก็เลยทำให้สับสนไป

ประเด็นมันอยู่ตรงนี้ ตรงที่เวลาหลวงปู่ท่านพูดว่าถ้ำสาริกาท่านพูดถึงตรงไหน? พ่ท่านพูดถึงตรงไหนบ้าง เดียวเราจะเคลียร์ มันต้องมีเหตุมีปัจจัยไป มันต้องมีเหตุรองรับว่าอะไรเป็นอนาคามี อะไรเป็นสกิทาคามี สกิทาคามี อนาคามีมันแตกต่างกันอย่างไร? แล้วคนปฏิบัติมันแตกต่างกันอย่างไร?

นี่ประเด็นมันอยู่ตรงนี้ มันไม่ใช่ประเด็นที่ว่าหลวงปู่ท่านได้ออนาคามีที่ถ้ำสาริกา แล้วหลวงพ่สงบบอกว่าหลวงปู่ท่านได้สกิทาคามี เราจะไปลดขั้นหลวงปู่ท่านที่ถ้ำสาริกาได้อย่างไร? เราเกิดไม่ทันหลวงปู่ท่านนะ หลวงปู่ท่านมรณภาพปี ๒๕ เรายังไม่เกิดเลย

คนเกิดไม่ทันเลย ท่านมรณภาพแล้วเรายังไม่เกิดเลย แล้วเราจะไปลดชั้นลดตอน เราทำไม่ได้หรอก เพียงแต่ว่าที่บอกว่า เราไม่ได้บอก..

ที่ว่าหลวงปู่ท่านสำเร็จชั้นอนาคามีที่ถ้าสาริกาใช่ไหม? ใช่ แล้วสำเร็จ สกิทาคามีที่ถ้าสาริกาใช่ไหม? ใช่ ฉะนั้น ถ้าสาริกามันเป็นส่วนถ้าสาริกานะ เราจะพูดอย่างนี้ เราจะเริ่มต้นถ้าสาริกา ตั้งแต่เอาประวัติหลวงปู่ท่านก่อน หลวงปู่ท่านนะ หลวงปู่ท่าน เวลาท่านได้โสดาบันมาแล้วแหละ แล้วอยู่ในประวัติหลวงปู่ท่านด้วย

ในประวัติหลวงปู่ท่าน บอกชัดๆ เล่าว่าหลวงปู่ท่านได้โสดาบันที่ไหน? อยู่ในประวัติหลวงปู่ท่านนั่นแหละ แต่เราไม่พูด (หัวเราะ) ในประวัติหลวงปู่ท่านนั่นแหละ ว่า หลวงปู่ท่านได้โสดาบันที่ไหน? อยู่ในประวัติหลวงปู่ท่านนั่นแหละ แต่ไม่พูด เพราะมันไม่รู้เรื่องกันไง คนมันไม่รู้ แต่ในประวัติหลวงปู่ท่านเขียนว่าอนาคาชัดๆ ก็อนาคาๆ ก็ ยืนคาซาเดียวอยู่นั่นไง เพราะมันไม่รู้เหตุรู้ผล เพราะคนมันตาบอด

ฉะนั้น หลวงปู่ท่านสำเร็จชั้นโสดาบันมาแล้ว ฉะนั้น ท่านลงมาปรึกษาเจ้าคุณ อุบาลีต่างๆ แล้วท่านหาที่วิเวก พอหาที่วิเวกท่านก็ได้ข่าวว่าที่นี่เป็นที่สงบสงัด ได้ข่าว เพราะพระปฏิบัติกันเยอะ ท่านก็ไปที่ถ้าสาริกา ที่นี่พอไปที่ถ้าสาริกา พอท่านไปชาวบ้าน เขาบอกว่า “อย่าขึ้นไปเลย ทำไมรู้ไหม? เพราะที่ถ้าสาริกามีพระมามรณภาพก่อนหน้านั้น หลายองค์แล้ว”

นี่ไงที่ถ้าสาริกามีพระไปมรณภาพหลายองค์แล้วนะ ถ้าถ้าสาริกาไปทำให้คน สำเร็จเป็นพระอรหันต์ๆ ทำไมพระที่อยู่ก่อนหน้าหลวงปู่ท่านไปมรณภาพตั้งหลายองค์ ละ? พอหลวงปู่ท่านจะเข้าไป ชาวบ้านบอกอย่าเข้าไปเลย เดียวก็จะมรณภาพเป็นองค์ ต่อไป หลวงปู่ท่านเป็นคนที่ย่อนน้อมถ่อมตนนะ คนที่มีคุณธรรมในหัวใจจะอ่อน น้อมถ่อมตน บอกว่า

“เออ ไม่อยู่ก็ไม่ใช่เป็นไรหรอก ไม่อยู่ก็ได้ ขอไปดูหน่อยหนึ่ง”

แล้วขอไปดูหน่อยหนึ่งนะ ขอไปดูแล้วท่านก็ไปดู ไปดูแล้วสภาพมันดี เห็นไหม ท่านก็อยู่จำพรรษาที่นั่น พออยู่จำพรรษาที่นั่น พอท่านภาวนา พระภาวนาเนี่ย เวลาภาวนา ไปแล้วมันจะปลอดโปร่ง พอปลอดโปร่ง การฉันอาหาร การคลุกกลีมันทำให้ก่ดถ่วง

ท่านก็จะไม่มาฉันอาหารหลายวัน ชาวบ้านเขาบอก “อืม ไม่ใช่ว่าหลวงปู่มันท่านมรณภาพแล้วนะ” พอขึ้นไปดู อ้าว ก็ยังอยู่

ท่านผ่อนอาหารของท่าน แล้วท่านภาวนาของท่าน ท่านเป็นโรคเลือดท้อง ท่านเป็นโรคกระเพาะโดยก่อนบวชแล้ว ท่านมีโรคประจำตัว ที่นี้มีโรคประจำตัว ท่านเคยฉันยาแล้วมันหาย ยาหมอนี้แหละ ฉะนั้น พอเอามาต้ม ต้มแล้ว ต้มบ่อย ฉันแล้วมันไม่ดีขึ้น พอเริ่มไม่ดีขึ้นนะ ท่านบอกว่าถ้าไม่ดีขึ้นก็ทิ้งเลย ก็ว่าฉันครั้งนี้ครั้งสุดท้าย แล้วไม่ฉันอีกแล้ว พอไม่ฉันอีกแล้วใช่ไหม? พอไม่ฉันท่านก็พิจารณาของท่าน

การพิจารณาราวนั้นที่จิตมันลงใจ พอจิตมันลงเต็มที่ พิจารณาถึงความเจ็บไข้ได้ป่วย ถึงเรื่องโรคภัยไข้เจ็บ เพราะท่านได้โศดาบันมาแล้ว ท่านได้โศดาบันมาแล้ว ที่นี้พอพิจารณาไป พอถึงเวลาพิจารณาจนปัญญามันแก่กล้า ปัญญามรรคญาณมันเต็มที่ มันปล่อยหมดใจ พอมันปล่อยมันขาด เห็นไหม โลกนี้ราบหมดเลย พอโลกนี้ราบหมดเลยใจ ท่านบอกพอจิตท่านลงปั๊บ พอจิตมันปล่อยแล้ว

นี่เราถึงบอกว่าคนมีบุญญาธิการนะ กับคนไม่มีบุญญาธิการแตกต่างกัน คนมีบุญญาธิการ พอเวลาจิตมันรวมลง ก็เลศมันขาด ขึ้นสภิกทาคามิ พอก็เลศมันขาดปั๊บ มันราบไปแล้วมันมียักษ์ใหญ่ ที่ว่าพระไปอยู่แล้วตายๆ แล้ว ยักษ์ตัวนั้นมันก็เข้ามา ถือตะบองเข้ามาว่าจะมาตีท่านไง ท่านก็เลยเทศน์เอายักษ์นั้นได้ด้วย ฉะนั้น เสร็จแล้วท่านก็ยังภาวนาต่อเนื่องๆ ไป ต่อเนื่องไป จนท่านพิจารณาของท่านจนได้อোনาคามีว่าอย่างนั้นเถอะ

พอได้อोनาคามีแล้ว นี่ด้วยบุญญา วาสนา ด้วยความคิดถึงหมู่คณะ เห็นไหม ท่านก็ไปโปรดหมู่คณะทางภาคอีสาน ที่นี้หมู่คณะก็ไปพึ่งพากันมาก เพราะผู้ที่ปฏิบัติรู้จริงมันไม่มี คนปฏิบัตินี้จะรู้แน่ ใครปฏิบัติขนาดไหนแล้วนี่ ถ้าไปถามปัญหา แล้วอาจารย์ตอบไม่ถูกแสดงว่าคนนั้นไม่รู้จริง ฉะนั้น หลวงปู่มันพอใครมานี่ท่านเคลียร์ได้มาก ที่นี้พอท่านเคลียร์ไป มันเคลียร์ปัญหาพื้นฐานหรือปัญหาคนที่ปฏิบัติมานี้ได้ ที่นี้พอเคลียร์ไปๆ ท่านพูดนะ

นี่หลวงตาเล่าเอง หลวงตาบอกว่า หลวงปู่ฉันบอกว่า “กำลังเราไม่พอ กำลังเราไม่พอ” ก็ว่าท่านยังไม่รู้จบใจ ถึงสุดท้ายแล้วท่านก็ออกอุบายว่าเอาแม่ไปส่งที่อุบลฯ พอเอาแม่ไปส่งอุบลฯ แล้วท่านก็ใช้อุบายออกมากรุงเทพฯ แล้วขึ้นไปเชียงใหม่เลย นี่ไงพอขึ้นไปเชียงใหม่ท่านไปสำเร็จที่เชียงใหม่ ประวัติหลวงปู่ฉันบอกไว้ชัดเจนทุกชั้นทุกตอนนะ ทุกชั้นทุกตอนเลยว่าท่านสำเร็จที่ไหน ขึ้นไหนๆ เพราะธรรมนี่คนเป็นฟังออกใจ พอฟังออกนี่รู้หมดเลย ที่นี้พอรู้แล้ว หลวงตาท่านเขียนมา

เราจะบอกว่าเวลาท่านเขียนประวัติหลวงปู่ฉันใช่ไหม? หลวงตาท่านอยู่กับหลวงปู่ฉัน แล้วพอหลวงปู่ฉันท่านชราภาพ ตอนอยู่หนองผือท่านจะบอกหมู่คณะว่า เรา คือตัวหลวงปู่ฉันเองท่านทำประโยชน์กับสังคมสงฆ์ไว้มาก หมู่คณะคิดอย่างไรไหม? หลวงตาบอกคิดอยู่เต็มหัวอกเลย ก็จะเขียนประวัติท่านนั้นแหละ ว่าอย่างนั้นเถอะ เขียนประวัติไว้เป็นที่ศึกษา เป็นที่พวกเราจะได้มีตัวอย่าง มีคติแบบอย่างในการปฏิบัติ

หลวงตาท่านบอกว่า “คิดอยู่เต็มหัวอกเลย แต่ตอนนี้งานส่วนตัว” คือว่าตัวเองยังไม่พ้นจากกิเลส หลวงปู่ฉันบอกว่า “ใช่ เอาเรื่องส่วนตัวให้ได้ก่อน” ถ้าเรื่องส่วนตัวได้ พอเรื่องส่วนตัวได้มันก็แก้ไขได้หมดแหละ ถ้ามันแก้ไขได้หมด เห็นไหม มันรู้หมดใจว่าตรงไหนควร ไม่ควร แล้วควร ไม่ควร มันถูกต้องหรือไม่ถูกต้อง

นี่พูดถึงเวลาว่าเขียนประวัติหลวงปู่ฉัน ถ้ามันไม่เป็น มันไม่รู้มันเขียนไม่ได้ แต่คนที่รู้ ที่เป็นเขาเขียนมา นี่คนที่ไม่รู้ ไม่เป็น เห็นไหม มันก็เป็น หลวงตาบอกว่า “หนอนทะทะกระดาษ” มันก็เอาตามตัวอักษรไป อักษรว่าอย่างนี้ แต่ภูมิความรู้มันไม่มีไป พอไม่มี มันก็คลาดเคลื่อนไป พอคลาดเคลื่อน นี่พูดถึงประวัติหลวงปู่ฉันนะ เราจะบอกว่า

๑. เรื่องตำนาน

๒. เรื่องหลวงปู่ฉัน

ถาม : หลวงปู่ฉันท่านได้อานาคามีที่ตำนานจริงไหม?

หลวงพ่ : จริง เราไม่คัดค้านอะไรเลย แล้วทำไมเราบอกว่าหลวงปู่ฉันได้สัทธาคามิด้วยล่ะ? ก็ท่านได้สัทธาคามิด้วย ท่านได้สัทธาคามิ นี่ได้สัทธาคามิที่วัดท่านรวมลงนะ

แล้วก็พิจารณาต่อไป พิจารณาอสุภะ พอพิจารณาเป็นอสุภะต่างๆ แล้ว พอจิตท่านดีมาก ท่านกำหนดดูใจ เวลากำหนดดูมาที่เจ้าคุณอุบาสิ เจ้าคุณอุบาสิพิจารณาปัจจุสมุปบาท แล้วมาหาหลวงปู่อุบาสิ เห็นไหม ที่มาคุยธรรมะกัน ก็ปรึกษากันตลอด

ไอ้คนไม่รู้เรื่องก็บอกว่าพิจารณาปัจจุสมุปบาท ถ้าท่านพิจารณาปัจจุสมุปบาท จิตท่านละเอียดขึ้นนี่ปัจจุสมุปบาทของใคร? ของฉันไหนมันก็มีของมัน คนภาวนาเป็น รู้หมดแหละ ฉะนั้น มันไม่มีปัญหาหรอก ถ้าคนเป็นมันไม่มีปัญหาอะไรเลย มีปัญหา เพราะมันไม่เป็นมันถึงยุ่ง

นี่พูดถึงว่าถ้าสาธิตแล้ว ประวัติหลวงปู่มนะ ที่นี้จะย้อนมาถึงประเด็นแล้ว ประเด็นมันอยู่ตรงนี้ ประเด็นมันอยู่ที่หลวงตานี่ ประเด็นอยู่ที่หลวงตานะ เวลาหลวงตา ท่านประพฤติปฏิบัติแล้ว ท่านปฏิบัติของท่าน เห็นไหม ท่านศึกษาๆ นะ เพราะคนสร้าง วาสนาบุญญานิคมมาก เพราะหลวงปู่มนะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามีอนาคตังสญาณพยากรณ์ไว้

เวลาผู้ที่ประพฤติปฏิบัติเข้าไปเป็นพระโพธิสัตว์ อยากจะปรารถนาเป็น พระพุทธเจ้าต้ององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพยากรณ์ว่า “ต่อไปจะได้เป็นองค์ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าชื่อนั้น เมื่อนั้น” นี่คือพระพุทธเจ้าพยากรณ์

ฉะนั้น เวลาพยากรณ์นะ นี่เวลาไปรื้อสัตว์ขันธ์สัตว์พระพุทธเจ้าจะเล็งญาณ เล็ง ญาณแล้วจะไปรื้อสัตว์ขันธ์สัตว์นั้น นี่คือการท่านอนาคตังสญาณ คือว่าจิตดวงนั้นมีผละ มี กำลัง สร้างบุญญานิคมมาพอ พอส่งสอนขึ้นไปเขาจะรับได้ เขาจะรับรู้ได้ แล้วพอภาวนา เขาจะมีโอกาสของเขา แต่ถ้ายังไม่พอนะพระพุทธเจ้าจะเทศน์เรื่องอนุปปฟกถา คือให้เรา ทำบุญ ทำทาน เพื่อเราสร้างบุญญานิคมขึ้นไป

เวลาพระพุทธเจ้าเทศน์ก็แตกต่างกัน เทศน์มรณวาสอย่างหนึ่ง เทศน์เพื่อปฏิบัติ อย่างหนึ่ง เทศน์เวลาแก้ไขผู้ที่ติดพันนี้อย่างหนึ่ง ฉะนั้น หลวงปู่มนะท่านได้สร้างบุญญานิคม มาก ท่านก็มีของท่าน ที่นี้ท่านมีของท่าน ท่านบอกว่า

“ต่อไปจะมีพระหนุ่มๆ แล้วจะตรัสรู้ธรรม แล้วบรรลุธรรม นี่จะสร้างประโยชน์ มาก”

ท่านก็รออยู่ แล้วท่านรู้หมดแหละ ฉะนั้น เวลาหลวงตาท่านไปเห็นหลวงปู่มนที่ เชียงใหม่ เพราะเรานี้จะเป็นคนช่างสอดรู้สอดเห็น อยากรู้ อยากเห็น นิสัยมันศึกษามาก กรณีนี้ที่เราพูดอยู่นี้เราถามหลวงปู่เจี๊ยะ เพราะตอนนั้นหลวงปู่เจี๊ยะท่านเป็นผู้ปฏิบัติ หลวงปู่มนอยู่ที่เชียงใหม่ แล้วหลวงปู่มนท่านลงมาที่วัดเจดีย์หลวง หลวงตาท่านไปเรียน ที่นั่น แล้วท่านมาดู เราเกิดไม่ทันหลวงปู่มน ทำไมเราเอาคำพูดหลวงปู่มนมาพูดบ่อยเลย ก็เราฟังมาจากหลวงปู่เจี๊ยะ หลวงปู่เจี๊ยะท่านบอกว่า หลวงปู่มนท่านพูดนะ

“มันมาแล้ว แต่มันยังไม่เข้ามาหาเรา”

เพราะหลวงตาท่านไปแอบดูหลวงปู่มนที่วัดเจดีย์หลวงไง แต่ตอนนั้นท่านเรียน อยู่ ท่านยังไม่ได้เข้ามาหาหลวงปู่มน

“มาแล้ว แต่ยังไม่เข้ามาหาเรา”

หลวงปู่มนท่านรอนานนั้น ท่านรู้ขนาดนั้นนะ แล้วท่านก็เข้าป่าไปอยู่ที่ เชียงใหม่ จนท่านกลับไปวัดป่าโนนวิเวก ที่นี้หลวงตาท่านก็เรียนของท่านจนจบมหา จบ มหาท่านก็อยากออกปฏิบัติ พรรษาแรกไปจำพรรษาที่จักราช เพราะไม่ทันหลวงปู่มน ใจ พอจำพรรษาที่จักราชปั๊บ พอจิตมันดีท่านก็บอกว่า

ก็จิตนี้แหละ ก็กำหนดเฉยๆ จิตไม่มีคำบริกรรม จิตดีมากๆ แต่พอไปทำลด คราวหลังมันเสื่อมหมดใจ”

หลวงตาท่านประสบการณ์ท่านเยอะ แต่ท่านไม่พูดออกมาให้มันตรงๆ ให้ใครได้ ประโยชน์ เสียประโยชน์ หลวงตาท่านพูดอะไรนะให้คนมีปัญญานี้จับเอา ถ้าใครมี ปัญญาจะได้ประโยชน์ ถ้าคนไม่มีปัญญาจะไม่ได้ประโยชน์ ท่านพูดอย่างนั้นปั๊บท่าน บอกว่า

“เพราะจิตเฉยๆ นี่แหละ เพราะไม่มีคำบริกรรม มันเลยเสื่อมหมดใจ”

พอเสื่อมหมดก็อยากปฏิบัตินะ พรรษาที่ ๕ ออกมาแล้ว สุดท้ายแล้วท่านก็ตามไป หาหลวงปู่มน ไม่ทัน ตามไปที่วัดป่าโนนวิเวก หลวงปู่มนก็ขึ้นไปหนองผือแล้ว ตามไป

หนองผือ พอไปหนองผือก็ไปฝากตัวไว้ ฝากตัวประพฤติปฏิบัติ นี่จิตมันเสื่อมมา โอ๊ย ท่านฝึกมาหมดแหละ นี่ครูบาอาจารย์ท่านฝึกมานะ ฝึกมาตลอด

ทีนี้หลวงตาท่านก็ปฏิบัติขึ้น พอพิจารณาไปๆ ถึงที่สุดแล้วท่านก็บอกมานั่งตลอดรุ่ง ที่ว่านั่งตลอดรุ่งนะ พอนั่งตลอดรุ่งท่านพิจารณาของท่าน เห็นไหม เพราะการนั่งตลอดรุ่งนะ พอจิตมันลง ใครทำสมาธิจะรู้ พอจิตมันลงสักพักหนึ่งมันต้องถอนออกมาเป็นธรรมดา ทีนี้คนที่ตั้งสัจจะไว้ว่าจะนั่งตลอดรุ่ง พอถอนออกมามันก็เป็นอารมณ์ปกติ มันก็ต้องเกิดอารมณ์การกระทบ ความรู้สึกต่างๆ กระทบ ท่านก็พิจารณาเข้าไปอีก

ทีนี้พอพิจารณาเข้าไป พอพิจารณาจิตมันดีแล้วมันจับได้ไง เวลามันจับ มันปวด เห็นไหม ท่านบอกว่า “เวลามันเต็มที เหมือนกับคนเรานี้นะนั่งอยู่แล้วเอาไฟสุ่มเผาร่างกายเลย” มันเจ็บปวดแสบร้อนขนาดนั้น ท่านพิจารณาของท่านจนมันขาด ทีนี้มันขาด หลวงตาท่านพูดอย่างนี้ ท่านบอกว่า

“นี่เวลาจิตมันเสื่อม จิตมันเสื่อม”

แล้วท่านบอก พอท่านขึ้นไปหาหลวงปู่มัน ไปรายงานหลวงปู่มัน บอกว่า พิจารณาแล้วเป็นอย่างนั้นๆ พอรายงานเสร็จก็ก็มอยู่ ฟังว่าท่านจะตอบอย่างไร? ท่านบอก

“เออ! นี่มันได้หลักแล้ว ต่อไปนี่จิตมันไม่ตาย ๕ อตภาพเวีย มันได้หลักแล้วนะ ให้เข้มแข็งนะ ต่อไปนี่”

นี่หลวงปู่มันพูดนะ หลวงตาท่านพูดรับไว้ ท่านบอกจิตมันเสื่อมมาตลอด พอมันเกาะติด ท่านใช้คำว่าเกาะติดใจ นี่มันเกาะติดนะมันจะไม่เสื่อมอีกแล้ว คำว่าไม่เสื่อมอีกแล้วนะ โดยธรรมชาติสมาธิมันจะมีเสื่อมไหม? เสื่อม ปัญญามันเสื่อมไหม? เสื่อม ถ้าเป็นปุถุชนนะเสื่อมหมด เจริญแล้วเสื่อม เสื่อมแล้วเจริญ ที่มันไม่เสื่อมก็เป็นโสดาบันไง! ที่มันไม่เสื่อมเพราะขั้นมันขาด ขั้น ๕ ไม่ใช่เรา เราไม่ใช่ขั้น ๕ เวทนามันขาด เวทนาไม่ใช่เรา เราไม่ใช่เวทนา

พอมันอย่างนั้นบ๊ายหลวงปู่มันท่านบอกว่า “เออ คนเรามันไม่ตาย ๕ อตภาพเวีย”

มันก็เกิดกำลังใจใหม่? หนึ่งคนเรานี้ปฏิบัติแล้วได้ผลด้วย แล้วครูบาอาจารย์ท่าน
 ยุง ท่านบอกเลย ท่านลงจากหลวงปู่มาแล้ว เหมือนกับหมา พอเจ้าของมันอยู่ อยู่ มันจะเห่า
 มันจะกัด คือกำลังใจมันมาเต็มๆ เลย มันก็ชัดเต็มๆ ชัดเต็มที่นั่งตลอดรุ่งเต็มที่ นั่งตลอด
 รุ่งอีก นั่งตลอดรุ่งอีก พอ นั่งตลอดรุ่งไปมันพิจารณาซ้ำ พอเข้าไปมันก็ไปเห็นกาย
 พิจารณากายไป พอพิจารณากายเต็มที่ พอมันสรุปมันก็ขาดอีก พอขาดก็ขึ้นไปหาท่านไป
 พอขึ้นไปหาท่าน นี่ใจตรงนี้แหละที่บอกว่าถ้าสักริกๆ พอขึ้นไปนะ

“เออ มันพิจารณาอย่างนี้มันถูกต้องแล้ว มันพิจารณาอย่างนี้เหมือนเราที่ถ้า
 สักริก”

เหมือนเราที่ถ้าสักริก เห็นไหม

“เออ พิจารณาถูกแล้วแหละ อย่างนี้เหมือนเราที่ถ้าสักริก”

แล้วเหมือนขึ้นไหนล่ะ? เหมือนขึ้นไหน? ก็พิจารณาไป พิจารณาธาตุ พิจารณา
 ร่างกาย พิจารณาร่างกายคือการสู่สภาพเดิม โลกนี้ราบหมด ที่นี้พอโลกนี้ราบหมดนะ ที่
 นี้ท่านบอกว่า “เหมือนเราที่ถ้าสักริก” พอเหมือนเราที่ถ้าสักริกไป พอพิจารณาเข้าไป
 พอปฏิบัติต่อ ปฏิบัติต่อเพราะอยากได้อย่างนั้นอีก ท่านบอกว่าอยากได้อารมณ์ที่เวลามัน
 ปล่อย มันขาด พอขึ้นไปหาหลวงปู่ท่านบอกว่า

“จะบ้าหรือ? มันก็มีหนเดียว”

คือว่าเวลาเราขาดคือได้หนเดียว เวลาสรุปได้สรุปได้หนเดียว แต่เวลาพิจารณาไปต
 ทั่งคพหาน คือพิจารณาแล้วปล่อยนั่นแหละมันได้อะไร? มันพิจารณาแล้วซ้ำแล้วซ้ำอีก
 ซ้ำแล้วซ้ำอีก เพราะมันต้องให้ความเข้มข้น แต่เวลามันขาดมันสรุปได้หนเดียว ที่นี้พอ
 ขาดไปแล้วจะมีเหลืออีกไหม? มันก็ไม่มี ท่านบอกว่า

“มันจะบ้าหรือ? เหมือนเราที่ถ้าสักริก เราก็เป็นหนเดียว”

พอคำว่าเป็นหนเดียวนะ พอจิตมันคิดว่าหนเดียวก็มีหนเดียว ก็ไม่มีอีกแล้ว คิด
 ตรงนี้อยู่ ๕ ปี พอคิดตรงนี้อยู่ ๕ ปีนะ แล้วหลวงปู่ท่านก็เป็นคนเอาออกมาอีกแหละ
 เอาออกมาหมายถึงว่า

“จิตเป็นอย่างไร? จิตเป็นอย่างไร?”

“จิตดีครับ จิตดีครับ”

“ดีบ้าหรือ? คืออย่างนี้มันแค่เศษเนื้อติดฟันเท่านั้นแหละ”

พอเศษเนื้อติดฟันท่านให้ออกมาพิจารณา พอออกท่านบอกว่าท่านติดสมาธิอยู่ ๕ ปี พอออกมามานี้ เพราะมันติดสมาธิ กำลังมันแข็งแรงอยู่เต็มที่แล้ว พอมันจับอสุระได้ มันก็ไปใหญ่เลย ที่นี้พอไปใหญ่เลยมันก็ไม่ยอมพัก ไม่ยอมพัก พิจารณาไป พิจารณาแล้ว พิจารณาเล่า พอจิตมันใช้กำลังสมาธิมากมันก็อ่อนล้า พออ่อนล้าก็ไปรายงานท่านนะ นี่บอกว่า

“ให้พิจารณา ตอนนี้ก็พิจารณาแล้วนะ ไม่ได้หลับไม่ได้นอนเลย”

“นี่ไอ้บ้าสังขาร ไอ้บ้าสังขาร”

บ้าสังขารก็ต้องให้พักบ้าง ก็ต้องกลับมาทำความเข้าใจให้มีกำลังบ้าง นี่ท่านก็สงบอยู่อย่างนี้ แล้วตอนนั้นหลวงปู่มนั้ก็เริ่มป่วย พอเริ่มป่วยท่านก็ขึ้นไปหาตลอด ใจ ขึ้นไปหาหลวงปู่มนั้ หลวงตาท่านบอกว่า

“หลวงปู่มนั้ท่านธาตุขันธ์เพียบนัก แต่เราก็เพียบทางจิตใจ”

นี่แค่นี้แหละ นี่ตอนนี้การพิจารณามันจะอนาคามี ไม่อนาคามีมันอยู่ตรงนี้ ถ้ามันพิจารณาถึงที่สุดแล้ว เห็นไหม พอท่านก็เพียบ เพราะอนาคามีมันทั้งข้างนอก ข้างใน หลวงปู่มนั้มาป่วยอยู่ ท่านขึ้นไปท่านบอกว่า เวลาหลวงปู่มนั้นี้แหละ หลวงตาท่านเป็นคนอุปัฏฐากเอง คนป่วยตั้ง ๘ เดือน เป็นวัณโรค แล้วคนแก่

หลวงตาท่านบอกว่าเวลาท่านอุปัฏฐากนะ ลูกนั่งยังไม่ไหวเลย ยังต้องประคองลูก ประคองนั่ง แล้วมันหนาว เสดดมันเต็มคอกใจ ท่านจะใช้ตำลึง เมื่อก่อนมันไม่มี ใช้ตำลึงพันนี้แล้วไปเอาเสลดออก แล้วขณะที่เสลดติดคอก ท่านใช้ปากท่านดูดเองเลย เพราะท่านรักของท่านมาก พอทำอยู่อย่างนั้น ท่านเพียบขนาดนั้น

นี่ตรงนี้พิจารณามา พอสุดท้าย พอมันผ่านตรงนี้ พอหลวงปู่มันเสียท่านไปนั่ง ร้องไห้อยู่ปลายท่านะ เพราะเคารพรักมาก แล้วท่านพูดอย่างนี้ไง

“จิตดวงนี้มันคืออัมมก ไครมันจะสอนได้ มันไม่มีใครสอน แล้วคนสอนก็นิพพานไปแล้ว แล้วตัวเราจะพึ่งใคร?”

มันสะท้อนใจนะ มันสะท้อนใจเต็มที่ ไปถามใคร ใครก็ตอบปัญหาอย่างนี้ไม่ได้หรอก ปัญหาที่เราเกิดกันอยู่ เรากวนอยู่ เราไม่รู้เราเห็นของเรา แล้วไปคุยกับใคร คนอื่นเขาตอบกับเราไม่ได้ เขารู้กับเราไม่ได้ แต่เวลาคุยกับหลวงปู่มัน รู้กัน ๒ คน คุยไปท่านก็รู้ คุยไปท่านก็บอก คุยไปท่านก็จัดการให้ นี่แล้วตอนนี้ท่านนิพพานไปแล้ว แล้วทำอย่างไร? ทำอย่างไร?

ร้องไห้นะ พอสุดท้าย พอหลวงปู่มันเสียแล้ว หลวงปู่มันก็อยู่ที่วัดป่าสุทธาวาส ท่านก็เร่งของท่าน เร่งของท่าน เห็นไหม นี้อานาคานอก อนาคาหยาบ-ละเอียดมันก็จบนั่นล่ะ สุดท้ายแล้วพอหลวงตาท่านเผาหลวงปู่มันแล้ว ท่านบอกว่าเผาหลวงปู่มันแล้ว ท่านไปจับจุดและต่อมอวิชาได้

นี่ไงถ้าพูดถึงเขาบอกว่า ถ้าสาริกาหลวงตาได้อานาคามี ถ้าได้อานาคามี แล้วจุดและต่อมมันอะไรล่ะ? แล้วมันไปไหนล่ะ? ถ้ามันได้อานาคามี ถ้าถ้าสาริกา ถ้าสาริกาตั้งแต่สติทาคามี แล้วอสุภะล่ะ? แล้วนี้อานาคามีตั้งแต่ที่ถ้าสาริกา แล้วอสุภะมันก็ต้องขึ้นอรหัตต์ แล้วจุดและต่อมมันไปไหนล่ะ? อย่างนี้มันก็เลยเถิดไป

เราจะบอกว่า

๑. ประวัติหลวงปู่มันก็คือประวัติหลวงปู่มัน

๒. ประวัติหลวงตาก็เป็นประวัติหลวงตา

นี่พอประวัติหลวงตามันไม่เกี่ยวกับถ้าสาริกาเลย เพียงแต่หลวงปู่มันท่านเคยประสบของท่านที่ถ้าสาริกา ขึ้น ๒ ขึ้น ๓ ท่านบอกเหมือนเราที่ถ้าสาริกา แต่เหมือนขึ้นไหน? ถ้าเหมือนขึ้นไหน มันก็มีตรงนี้รับประกันไง แล้วพอหลวงปู่มันรับประกัน พอ

หลวงตาท่านพิจารณาของท่านจนท่านพลิกโลกธาตุจบแล้ว พอจบแล้วท่านก็รู้เรื่องนี้หมด ท่านก็เขียนตรงนี้ได้

พอเขียนตรงนี้ได้ เวลาท่านพูด ท่านพูดชัดเจนมากกว่าเวลาหลวงปู่ท่านพิจารณา สกิทาคามีที่ถ้ำสาริกา ของหลวงปู่ท่าน เห็นไหม

“เวลามันราบลงแล้วนี่ของท่านมียักษ์”

เวลาหลวงตาท่านบอกนะ

“เวลาของท่านเป็นเหมือนหลวงปู่ท่านที่ถ้ำสาริกาเลย แต่ของเราไม่มียักษ์”

มันชัดๆ ถ้าคนเป็นนะมันไม่มีอะไรที่ให้เกิดเลย มันคิดเพราะไม่เป็นเท่านั้นเองไง มันคิดเพราะไม่รู้ ไม่รู้แล้วเอาประวัติหลวงปู่ท่าน กับประวัติหลวงตามาย่ำใส่กันไง แล้วพ่อแม่กับลูก นี่มันเป็นกรรมพันธุ์นั่นแหละ แต่มันจะเหมือนกันไหม? มันเหมือนกันไม่ได้หรอก ฉะนั้น ประวัติหลวงตาก็คือประวัติหลวงตา ประวัติหลวงปู่ท่านก็คือประวัติหลวงปู่ท่าน ฉะนั้น ว่าหลวงปู่ท่านได้อานาคามีที่ถ้ำสาริกาจริงไหม? จริง แต่เวลาท่านบอกว่าเหมือนเราที่ถ้ำสาริกา แต่เหมือนขึ้นไหนล่ะ? เหมือนขึ้นไหน?

นี่พอเหมือนขึ้นไหนนะ เอาตรงนี้มารองรับ เอาเหตุ เอาปัจจัย เอาข้อเท็จจริงมารองรับว่าถ้าเหมือนมันต้องมีเหตุ มีผลเหมือนกันสิ ทำไมเหตุผลของหลวงปู่ท่านไปอย่างหนึ่ง ทำไมเหตุผลของหลวงตาไปอย่างหนึ่ง เห็นไหม มันถึงไม่เหมือนไง มันไม่เหมือนกัน แต่พูดถึงหลวงปู่ท่านก็พระอรหันต์ เราเชื่อของเราอย่างนั้นเลย หลวงตาก็พระอรหันต์ ก็พระอรหันต์เหมือนกัน เพียงแต่ขั้นตอนที่คนไม่เป็นเอามาเรียง เอามาสับ นี่เอามาสับกันเอง แล้วมันสับสนไง มันสับสน

ทีนี้ย้อนกลับมา ย้อนกลับมาเป็นสิ่งที่ว่ามันเป็นเครื่องยืนยันไง ประวัติหลวงปู่เจี๊ยะ หลวงปู่เจี๊ยะท่านพูด เรื่องนี้เรายืนยันเพราะว่าเราฟังมาจากปากหลวงปู่เจี๊ยะ แล้วเราถามหลวงตา หลวงตาท่านพูดกันมานานมันเป็นภายใน พอเป็นภายใน แล้วครูบาอาจารย์ท่านพูดนะท่านพูดแบบนักปราชญ์ ท่านไม่พูดอธิบายเยิ่นเย้อหรอก ท่านพูดให้เราจับความได้

แล้วถ้าเราไม่รู้ละ อย่างเช่นเขาถามว่าในเมื่อประวัติหลวงตาเป็นอย่างนี้ ทำไมไม่มีใครเข้าไปถามหลวงตา ลองไปถามหลวงตาอย่างนี้ท่านจะบอกว่า “เรื่องอะไรของเรา?” ท่านไล่เลยนะ ท่านถือว่าเรื่องอย่างนี้มันเป็นเรื่องทางโลกใจ ถ้าท่านพูดแล้ว เราฟังแล้วเข้าใจได้ ท่านต้องการให้เราเข้าใจได้ เรารู้ได้ ถ้าเราเข้าใจได้ เรารู้ได้ ก็เรามีภูมิธรรม เรามันจบ ถ้าเราไม่มีภูมิธรรม เราไปถามท่านนะท่านไล่เลย หลวงตาท่านเป็นอย่างนั้น

ฉะนั้น ย้อนกลับมาที่หลวงปู่เจี๊ยะ หลวงปู่เจี๊ยะท่านบอกว่าท่านบวช บวชทีแรกก็บวชพรรษาหนึ่งเท่านั้นแหละ แล้วว่าจะสึก จะสึกแล้วละ ที่นี้พอบวชไปแล้วท่านบอกท่านไปภavana พอท่านไปภavanaที่วัดทรายงาม พอภavanaแล้วอาพาธ เพราะเวลาอยู่กับอาจารย์กงมามันมีพวกไปจำศีล แล้วเป็นปู่ ย่า ตา ยายเขาไปนั่งกัน เขานั่งตัวตรงเลยนะ ท่านบอกว่า

“เราอายุ ๒๐ การงานทางโลกเราทำเก่งมาก ทำไมเราภavanaสู้คนแก่ไม่ได้ มันน่าอาย”

ท่านก็เลยมีความมุมนะ ที่นี้พอมีความมุมนะ พอภavanaไปจิตมันลง พิจารณาจิตมันลง แล้วหลวงปู่กงมามีอยู่ที่นั่นใช่ไหม? จิตมันลง พิจารณากายนี้มันปล่อยหมดนะ มันขาดหมด พอมันขาดขั้นที่ ๑ ใช่ไหม? ตอนนั้นมันยังไม่ออกพรรษา ท่านก็ทำของท่านต่อเนื่องไปๆ มันพิจารณากายไปอีก มันพิจารณาพอเป็นธาตุมันขาดอีก พอมันขาดอีกท่านก็ แหม มันมีความดุคึด้มมาก ไม่สึกแล้ว จะอยู่ตลอดไป แต่จะอยู่ตลอดไป จะภavanaไปมันอยู่ใกล้บ้าน ท่านก็บอกว่าต้องขึ้นไปหาหลวงปู่มัน

นี่ไงเหตุที่หลวงปู่เจี๊ยะจะขึ้นไปหาหลวงปู่มัน แล้วพ่อ แม่ พี่ น้อง อู้อู เป็นปัญหา มาก เพราะว่าหลวงปู่เจี๊ยะเขาเลี้ยงมา พ่อแม่เขารู้ หลวงปู่เจี๊ยะท่านเล่าให้เราฟังเองนะ ท่านบอกว่า ถ้าท่านอยู่ที่เมืองจันทน์ อยู่ในหนองบัวอยู่ติดชายทะเลเลย ไร่พวกกุ้ง หอย ปู ปลา มันขึ้นมาจากทะเลทั้งนั้นแหละ ท่านบอกว่าของที่มาจากทะเลนะ เก็บได้กินหนึ่งหรืออะไรก็ได้แล้วแต่ ถ้ามาทำให้ท่านจันทน์ ให้ท่านกิน ตอนเป็นเด็กนะ โทษนะท่านพูดเอง ท่านจะกระโดดเอาหลังทับลงไปให้สำหรับนี้แตกหมดเลย

ท่านขนาดนั้นนะ อาหารการกินต้องแบบว่าสดๆ ต้องเอี่ยมมาก ฉะนั้น พ่อแม่ท่านเลี้ยงลูกมาอย่างนั้น แล้วคิดว่าลูกขึ้นไปหาหลวงปู่ที่เชียงใหม่ พ่อแม่ร้องไห้ นะ ร้องไห้ว่าลูกจะอยู่ได้อย่างไร? แม่นี้ร้องไห้ บอกว่า “ลูกไปไม่ได้ ลูกไปไม่ได้หรอก ลูกไปแล้วลูกจะกินอย่างไร? ลูกเป็นคนกินยาก นอนยาก ลูกไปไม่ได้ๆ” มันก็เลยกลายเป็น ปัญหา

นี่หลวงปู่เจี๊ยะเล่าเอง สุดท้ายแล้วไอ้ที่เขามอง เขามองข้างนอก มองถึงชีวิตความเป็นอยู่ แต่หลวงปู่เจี๊ยะท่านมีคุณธรรมในหัวใจ แล้วคุณธรรมนี้ท่านไม่เคยพูดให้ใครฟัง ท่านบอกว่าเรื่องในใจไม่พูดให้ใครฟังเลย ไม่เคยบอกใครเลย เว้นไว้แต่หลวงปู่มัน แล้วคราวนี้ก็เหมือนกัน จะต้องขึ้นไปหาหลวงปู่มันอย่างเดียว มันก็เป็นเรื่องอย่างใหญ่โต สุดท้ายแล้วท่านก็ดันไปได้ ขึ้นไปกับหลวงปู่เฟื่อง

ท่านเล่าให้ฟังเอง บอกขึ้นไปกับหลวงปู่เฟื่องครั้งแรก อู๊ฮู ขึ้นไปมันหนาวมากนะ มันหนาว แล้วอาหารมันกินไม่ได้มันแหละ แล้วมันหนาวมาก ท่านบอก

“เฟื่องเว้ยเฟื่อง” นี่ท่านเล่าให้ฟังนะ

“เฟื่อง กลับเมืองจันท์เว้ย กลับเมืองจันท์เว้ย”

ว่าหลวงปู่เฟื่องท่านจะกลับไหม? สุดท้ายพอท่านขึ้นไปนะ พอท่านขึ้นไปหาหลวงปู่มัน ท่านไปเล่าเรื่องการภาวนาให้หลวงปู่มันฟัง เล่าภาวนาเรื่องการพิจารณากาย ให้หลวงปู่มันฟัง หลวงปู่มันฟังแล้วนะ หลวงปู่เจี๊ยะบอกว่าหลวงปู่มันไม่คัดค้านเราเลยนะ หลวงปู่มันบอก

“เออ ถูกแล้ว”

แล้วหลวงปู่เจี๊ยะท่านก็ถามว่า “แล้วจะให้ผมทำอะไรต่อไปครับ?”

หลวงปู่มันบอกว่า “ให้พิจารณากายอย่างเดิมนั้นแหละ”

คำว่าพิจารณาอย่างเดิมคือพิจารณาเข้าไปอีก พิจารณาากยขึ้นต่อไป ฉะนั้น เวลาหลวงปู่เจี๊ยะท่านพูดกับหลวงปู่มนแล้ว เวลาหลวงปู่มนท่านมาเทศน์ว่าการใด ท่านบอกว่าเวลาเทศน์กับพระนะ เทศน์พระนี้ท่านบอก

“เฮ้ย มีพระหนุ่มๆ องค์หนึ่งวัยอายุ ๓ พรรษา แล้วมาเล่าภาวนาให้เราฟัง เหมือนเราที่ถ้ำสาริกาเลย เหมือนเราที่ถ้ำสาริกาเลย”

นี่ไง เหมือนเราที่ถ้ำสาริกามันไม่ใช่หลวงตาองค์เดียวนะ หลวงปู่เจี๊ยะด้วย ฉะนั้น หลวงปู่เจี๊ยะท่านได้ขึ้น ๑ ชั้น ๒ ท่านเล่าให้ฟังเอง

ฉะนั้น สิ่งทีบอกว่าในประวัติหลวงตา ที่บอกว่าเหมือนที่ถ้ำสาริกา ได้อุณาคามี หลวงปู่มนได้อุณาคามี หลวงตาได้สัททาคามิ แล้วหลวงปู่มนท่านได้สัททาคามิตั้งแต่ คราวนั้น แล้วท่านได้อุณาคามีด้วย หลวงปู่มนได้ทั้งสัททาคามิด้วย อุณาคามีด้วยที่ถ้ำ สาริกา แล้วหลวงปู่มนท่านได้โศดาบันด้วยรู้ไหม? อยู่ที่ไหน? อยู่ในประวัติหลวงปู่มน นั้นแหละ

พูดไปมันเป็นปัญหาใจ จะบอกว่าสิ่งที่เขาเขียนมาเขาจะให้เราเคลียร์ใจ เหมือนกับบอกว่าเรานี้ว่าหลวงปู่มนได้สัททาคามิที่ถ้ำสาริกา ไม่ใช่ ได้อุณาคามี ที่นี้คำว่า ได้อุณาคามีนะ มันพิจารณาสุกะ ปฏิมะ กามราคะถึงได้อุณาคามี

สิ่งที่เป็นสัททาคามิ เห็นไหม เวลาเป็นโศดาบัน นี่สัทกายทิฐิ วิจิจจา สัตถพตปรามาส เวลาได้สัททาคามิ กามราคะ ปฏิมะมันอ่อนลง แล้วอ่อนลงอย่างไร? สังโยชน์มันอ่อนลง อ่อนลงอย่างไร? มันมีขั้นตอนของมัน ถ้ามีขั้นตอนของมัน ผู้ที่ ภาวนาเขาจะมีตรงนั้นมารองรับ รองรับตรงไหน? รองรับเวลาที่หลวงตาท่านเทศน์ รองรับที่ตรงหลวงปู่มนท่านเทศน์ ท่านเทศน์ท่านจะบอกว่าสภาพมันเป็นอย่างนั้น สภาพ มันเป็นอย่างนั้น

คนเรานี้สภาพ อย่างเช่นรถนะ เวลารถวิ่ง ๒๕ กิโลเมตรต่อชั่วโมง รถมัน เข้มมัน ขึ้น ๒๕ แล้วถ้ามันวิ่ง ๕๐ ละ? ๒๕ ก็เป็นโศดาบัน แล้วถ้ามันวิ่ง ๕๐ ละ? ความเร็ว ระหว่าง ๒๕ กิโลเมตรต่อชั่วโมง กับ ๕๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมงมันแตกต่างกันไหม? แล้ว

ถ้ามัน ๑๕ กิโลเมตรต่อชั่วโมงล่ะ? แล้วถ้ามัน ๑๐๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมงล่ะ? นี่รอบมันต่างกัน เครื่องมันแตกต่างกัน ทุกอย่างมันแตกต่างกันหมด

อันนี้ก็เหมือนกัน จิตของคนเวลาเป็นไปมันแตกต่างกันหมด พอมันแตกต่างกัน มันรับรู้กัน แล้วพิจารณามันแตกต่างกัน ที่นี้เพียงแต่จะบอกว่าเช่นหลวงปู่เจี๊ยะท่านพิจารณากาย ขึ้น ๑ ขึ้น ๒ ท่านพิจารณากายหมดเลย นี่หลวงตา หลวงปู่มั่นเวลาท่านพิจารณา หลวงตาท่านพิจารณาเวทนา พิจารณากาย พิจารณาอสุภะ พิจารณาจิต จุดและต่อม นี่มันพิจารณาแตกต่างกัน

หลวงปู่คำดี หลวงปู่ชอบ หลวงปู่ฝั้น ท่านพิจารณามันแตกต่างกัน พอมันแตกต่างกัน มันเหมือนกับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เห็นไหม พระอรหันต์ ๘๐ องค์ เอตทัคคะ ๘๐ อย่าง นี่จิตนิสัยมันแตกต่างกัน การภาวนาของพระอรหันต์ทุกองค์จะไม่เหมือนกัน วิทยานิพนธ์ไม่ซ้อนกัน ประวัติการปฏิบัติจะไม่เหมือนกัน พิจารณากายเหมือนกัน อย่างเช่นหลวงปู่คำดี ท่านพิจารณากายเหมือนกันกับหลวงปู่เจี๊ยะ พิจารณากายเหมือนกันแต่ไม่เหมือนกัน

มันไม่เหมือนกัน อยู่ที่ความหนา ความหยาบ ความละเอียดของใจใจ กิเลสมันมีหยาบหรือหนา การพิจารณากายนี้พิจารณากายในแง่มุมใด? การพิจารณากายในทัศนคติอย่างไร? พิจารณากายเหมือนกัน คู่ออย่างเช่นพระพิจารณาเส้นผม เวลาพิจารณาเส้นผม นะ เส้นผมมันขยายออก เส้นผมนี้เหมือนท่อนซุง คิดว่าเส้นผมเหมือนท่อนซุง ในเส้นผม นั้นมันคูดอาหารอย่างไร? มันอยู่ของมันอย่างไร?

นี่ทำไมจิตมันขยายได้ จิตมันพิจารณาของมันได้ มันพิจารณาได้ นี่แง่มุมของการปฏิบัติ เราจะบอกว่ามันไม่เหมือนกันหรอก ถ้าเหมือนกันมันเป็นสัญญา ถ้าเหมือนกันมันเป็นสัญญา ฉะนั้น เพียงแต่หลวงปู่มั่นท่านบอกเหมือนเรา เหมือนเราคือโดยผลไฉ โดยผล มันไม่ใช่เหมือนเราโดยก๊อปปี้ง ถ้าเหมือนเราโดยผลมันเหมือนกัน อันนี้เหมือนกันโดยอริยสัจมีอันเดียวเหมือนกัน ฉะนั้น มันถึงไม่เหมือนกัน

เราเคลียร์นะ วันนี้เขาถามมาอีกใจ

ถาม : ๑.หลวงปู่มั่นสำเร็จที่ถ้าสาริกา บรรลุธรรมสำเร็จเป็นชั้นอนาคามี

หลวงพ่ : โดยที่หลวงตาเขียนนี้ถูก สิ่งใด ประวัตินี้ถูกหมด สิ่งที่ถามมาเราไม่ได้คัดค้านสิ่งใดเลย นี้อย่างเช่นเราบอกว่าขึ้นสภิกาคามี ก็สภิกาคามีจริงๆ เป็นอย่างนั้นจริงๆ แต่ท่านได้อ่านาคามีด้วย เฉพาะของท่าน แล้วถ้าสาริกาก็ผูกพันเฉพาะหลวงปู่มนั้น เพียงแต่หลวงปู่มนั้นเอามาพูดว่าเหมือนเราที่ถ้าสาริกาเท่านั้นเอง แต่ครูบาอาจารย์ของเรา หลวงตา หลวงปู่เจียะท่านไม่เคยอยู่ที่ถ้าสาริกา ไม่เกี่ยวกันๆ พอไม่เกี่ยวกัน ที่ถ้าสาริกาที่เป็นถ้าสาริกา แต่ที่เหตุที่ผล ที่เหตุที่ผลที่หลวงปู่มนั้นเป็น ที่เหตุที่ผลที่ครูบาอาจารย์เป็นแค่นี้เอง

เราจะบอกว่าอย่างนี้นะ สิ่งที่เป็น นี่มันสิ่งที่เป็น แล้วตอนนี้นะ อย่างเช่นประวัติการภาวนาของหลวงตา ตอนนี้มีพระเจ้าทำกันอยู่ เพราะพระที่ใจเป็นธรรมเขาอยากให้เป็นว่ามันเป็นธรรม อย่างเช่นของหลวงปู่มนั้น พวกเราเชื่อถือกันอยู่แล้ว พวกเราลงใจกันอยู่แล้ว แล้วไม่เอาไปบิดเบือน ทำให้มันเสียหาย

อย่างเช่นของหลวงตาก็เหมือนกัน หลวงตานี้ถ้าเราไม่บิดเบือนนะ คนภาวนาไปหรือคนปฏิบัติไปมันเป็นสแต่ปะนะ เราจะเข้าได้เป็นอย่างนั้น แต่ถ้าไปบิดเบือน แบบว่า มันทำให้การปฏิบัติของเรามันลุ่มๆ ดอนๆ ถ้าอย่างนั้นบิ๊บบันจะเสียผลประโยชน์เท่านั้นเอง ฉะนั้น ถึงบอกว่า แล้วทำไมคนคิดว่า? เวลาหลวงตาท่านอยู่ทำไมไม่เคลียร์เรื่องนี้ ทำไมไม่เคลียร์? แล้วหนังสือที่ท่านทำกันอยู่นี้ก็บอกว่าหลวงตาได้ตรวจสอบแล้ว หลวงตาได้ตรวจทานแล้วๆ ตรวจทานอย่างไรท่านก็ไม่พูดหรอก เพราะว่าของกรณีอย่างนี้มันพูดบอกกันไม่ได้

อย่างเช่นพระโศดบัน จะบอกให้ปุณฺณเป็นพระโศดบันมันเป็นไปได้อย่างไร? พระโศดบันเขารู้เรื่องสักกายทิฏฐินะ แล้วปุณฺณมันไม่รู้ แล้วให้พระโศดบันอธิบายจนให้ปุณฺณรู้มันเป็นไปได้อย่างไร? มันเป็นไปได้ แต่ถ้าพระโศดบันกับพระโศดบัน เขาคูยกันนะ เขามองกันเขาก็รู้ ฉะนั้น พยายามจะไปอธิบายให้คนที่มันไม่รู้ให้มันรู้ คุณสิมันจะเขียนหนังสือต้องอธิบายให้มันรู้

มีคนอ้างตรงนี้บ่อย ผมจะเขียนหนังสือนะ หลวงพ่ออธิบายให้ผมเข้าใจสิ อธิบายให้จนตาย มันเข้าใจตอนที่มันฟังเท่านั้นแหละ พอมันผ่านไปมันถึงแล้ว มันเป็นไปได้

ถ้ามันเป็นไปได้ ครูบาอาจารย์ที่จิตใจท่านเป็นธรรม ท่านจะรู้ว่าอะไรมันเป็นไปได้ และอะไรที่มันเป็นไปได้ไม่ได้ สิ่งที่ยังเป็นไปได้ไม่ได้ จะพูดทำให้มันเป็นไปได้มันไม่มีหรอก

ฉะนั้น สิ่งที่เป็นไปได้ไม่ได้ ถ้าเขาปฏิบัติ นี่สิ่งที่เขาไม่รู้ไม่ได้ แต่ถ้าเขาปฏิบัติถึงที่นั่น บ๊ายเขาจะอ่อนะ พอเขาอ่อนเสร็จแล้วเขาจะเข้ามากราบขอขมาเลยนะ ว่าสิ่งที่คาดคิดไว้ ที่ทำให้มันผิดหมด แต่เขายังไม่อ่อน เขายังเกิดมีทิฐิมานะ แล้วคือว่าสิ่งที่เขาทำด้วยกระแสนะ สังคม ใจ กระแสนะ สังคม เวลาเขาไปเขียนประวัติครูบาอาจารย์กัน เขาเขียนเพื่ออะไร? เขาเขียนเพื่ออ้างอิงความเห็นของเขา

อย่างเช่นเราไม่มีความรู้ แล้วเราสำคัญตนว่าเรามีความรู้ แล้วมีความรู้อย่างนี้ มันก็จะเอาไปเขียนประวัติของคนอื่นๆ มาอ้างอิงให้มันสมกับความรู้สึกของตัวเอง แล้วพอประวัติมันเขียนมาเหมือนเรา เห็นไหม นี่ไงเหมือนกันเลย เหมือนกันเลย

นี่คนถ้ามันน้อยลง มันทำให้เสียหายมันเสียหายอย่างนี้ เสียหาย พยายามอ้างอิงประวัติครูบาอาจารย์นะ ให้มาเหมือนกับความทิฐิมานะของตัวเอง แต่ถ้าคนมันเป็นความจริงแล้วนะสาธุ ของครูบาอาจารย์ก็วางไว้ของครูบาอาจารย์ ขององค์ไหนก็วางขององค์ไหน เราศึกษา เราศึกษามาเพื่อเป็นคติ เป็นตัวอย่าง แบบพระกัสสปะ เห็นไหม พระกัสสปะบอกกับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถาม พระกัสสปะ เพราะอายุเท่ากัน ๘๐ ปีเหมือนกัน

“กัสสปะ เธอก็เป็นพระอรหันต์เหมือนกัน เธอถือธุดงค์วัตรทำไม?”

ถือธุดงค์วัตร นี่แบบว่าอายุมากแล้ว เห็นไหม พระกัสสปะก็บอกว่า

“ข้าพเจ้าถือธุดงค์วัตรไม่ใช่เพื่อตัวข้าพเจ้าเอง ข้าพเจ้าถือธุดงค์วัตรไว้เพื่ออนุชนรุ่นหลังจะได้มีคติแบบอย่าง”

นี่พระกัสสปะทำเพื่อเหตุนี้ ทำเพื่อเป็นคติ เพื่อเป็นแบบอย่างกับคนอื่น ฉะนั้น สิ่งใดที่มันถูกต้อง สิ่งใดของครูบาอาจารย์ที่เป็นธรรม เป็นคติ เป็นแบบอย่าง ถ้าแบบอย่างเราทำได้ ถ้าทำได้ถึงเราก็จับ ถ้าทำไม่ถึง ไม่ถึงก็อย่างนี้แหละ ดึงฟ้าต่ำ พยายามเขียนกัน พยายามทำให้มันแตกต่างกันไป

ฉะนั้น เราจะบอกว่า หลวงปู่มั่นที่ถ้าสาริกานะสาธุ เป็นเรื่องของหลวงปู่มั่นที่ถ้าสาริกา หลวงตาท่านได้ที่หนองผือ ได้ที่หนองผือนะ ๑ ๒ ๓ แล้วที่ไปได้ดอยธรรมเจดีย์ นั้นขั้นสุดท้าย ไม่เกี่ยวกับถ้าสาริกาเลย ไม่ต้องเอามาผูกพันกัน อย่าเอาวิทยานิพนธ์ของ ทั้ง ๒ องค์มาเกี่ยวเนื่องกัน มาสับสนกัน แล้วยิ่งของหลวงปู่เจี๊ยะด้วย ยิ่งของหลวงปู่บัว ของหลวงปู่ขาว วิทยานิพนธ์ของใครของมัน แล้วการทำนี้มันทำมาจากความเป็นจริง แล้วถ้าเป็นจริงแล้ว ถ้าสำเร็จแล้วก็คือจบ

ไม่เกี่ยวอะไรกันเลย ไม่เกี่ยวอะไรกันเลย ไม่เป็นสาระ ไม่เป็นประเด็น เป็นประเด็นอย่างเดียว ไม่รู้ แล้วอยากทำ แล้วทำไปแล้ว นี่ด้วยความไม่รู้ทำให้มันเสียหาย ทำให้มันพันเพื่อน ทำให้มันคลาดเคลื่อน ทำให้ผู้เข้ามาศึกษาไม่มีหลัก จับหลักไม่ได้ จับหลักไม่ได้ เพราะอ้างอิงจนสับสน แล้วคนที่เข้ามาศึกษาจะจับหลัก มันจะเอาที่ไหนมาเป็นหลัก นี่ถ้าไม่รู้มันเสียหาย มันเสียหายตรงนี้ แต่ผู้รู้เขาไม่มีอะไรเสียหาย เขาจะเป็นประโยชน์กับเขา

นี่คือกรณีถ้าสาริกา เอวัง